

Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto

Sosiaali- ja terveysministeriö kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain, rahanpesun selvittelykeskuksesta annetun lain sekä finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettua lakia, rahanpesun selvittelykeskuksesta annettua lakia ja finanssivalvonnasta annettua lakia.

Tarkoituksena on muuttaa rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen lainsäädäntöä kansallisten lainmuutostarpeiden pohjalta. Tarkoituksena on myös parantaa neljännen rahanpesudirektiivin täytäntöönpanoa ja vastata FATF:n (toimintaryhmä rahanpesun, terrorismin ja joukkotuhousoseiden rahoittamisen estämisen toimintamallien kehittämiseen) suosituksiin. Esityksen tavoitteena on myös täydentää asiakkaan tuntemista koskevia velvoitteita huomioiden varojen jäädyttämiseen ja luovutuskieltoon liittyvät muusta lainsäädännöstä tulevat velvoitteet.

Ehdotetuilla muutoksilla pyritään selkeyttämään toimintatapoja rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisessä ja tehostamaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä, paljastamista, selvittämistä ja tutkintaan saattamista.

Rahoitusjärjestelmän käytön estäminen rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen torjuu laajasti harmaata taloutta sekä muuta, myös STM:n toiminta-alueella näkyvää rikollisuutta, kuten huumerikollisuutta, ihmiskauppaa, lapsiin kohdistuvia rikoksia sekä väkivaltaista radikalisaatiota, talousrikollisuuden, järjestäytyneen rikollisuuden sekä korruption lisäksi. Merkittäväksi nähdään myös se, että Rikosseuraamuslaitos ja Maahanmuuttovirasto on lisätty huolehtimisvelvollisiksi viranomaisiksi.

STM suhtautuu myönteisesti hallituksen esitykseen. Ehdotetut uudistukset selkiyttävät toimintatapoja, valvontaa ja tulevat todennäköisesti lisäämään rahanpesuilmoituksia. Oleellista rahanpesun torjumiseksi on tunnistaa, arvioida ja ymmärtää rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskit, tuntea ja tunnistaa asiakas ja tehdä ilmoitus epäilyttävissä tapauksissa. Sen lisäksi, että uudistuksessa tehtävät määrittelyjen täsmennykset selkiyttävät lain tulkintaa ja valvontaa, ne lisäksi parantavat elinkeinonharjoittajien mahdollisuuksia havaita epäilyttäviä liiketoimia. Mitä paremmin elinkeinonharjoittajat tuntevat asiakkaansa, sitä helpommin epäilyttävä toiminta havaitaan.